

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 635/2025
20.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Марка Врачевића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Врачевића – адвоката Милана Латинковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 2К. 70/23 од 10.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 590/24 од 11.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 20.05.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Врачевића – адвоката Милана Латинковића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 2К. 70/23 од 10.05.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 590/24 од 11.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу 2К. 70/23 од 10.05.2024. године окривљени Марко Врачевић, поред окривљене АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 590/24 од 11.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Марка Врачевића и пресуда Вишег суда у Шапцу 2К. 70/23 од 10.05.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног Марка Врачевића – адвокат Милан Латинковић поднео је два захтева за заштиту законитости у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП и то идентичне садржине, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепену суду на поновно одлучивање.

Врховни суд доставио је захтеве за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након размотрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, а након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Марка Врачевића у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да је побијана пресуда заснована на незаконитом доказу и као незаконит доказ означава записник о саслушању осумњичене АА (коју бранилац у поднетом захтеву погршено именује као „АА1“) сачињен у ПУ Шабац дана 01.12.2020. године.

Као разлог незаконитости наведеног записника, бранилац истиче да је радња саслушања окривљене обављена супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП, јер у спорном записнику не постоји упозорење, нити изричито изјашњење окривљене прво о поуци о праву да ангажује браниоца по свом избору, а потом изјашњење исте о том свом праву, нити је исто изјашњење констатовано у спорном записнику, а из којих разлога се по ставу одбране, на овом записнику не може заснивати судска одлука.

Изложене наводе захтева за заштиту браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Према правном схватању Врховног суда заузетом на седници Кривичног одељења од 26.10.2020. године, записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконит доказ на ком се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца на записнику, испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при томе у виду и ставове Европског суда за људска права у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године, број представке 21388/15.

Дакле, у сваком конкретном случају, уколико упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца из члана 85. став 3. ЗКП експлицитно није констатовано у записнику о саслушању окривљеног позивањем на наведену законску норму, суд процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљеног испуњавају стандард прописан одредбом члана 85. став 3. ЗКП, а од које процене суда зависи да ли записник о саслушању окривљеног представља законити или незаконити доказ.

У конкретном случају, из списка предмета - записника о саслушању осумњичене АА пред овлашћеним службеним лицима ПУ Шабац дана 01.12.2020. године,

произлази да је окривљена пристала да у предистражном поступку да свој исказ у присуству браниоца по службеној дужности – адвоката Душана Николића, да је поучена о својим правима у предистражном поступку из члана 68. ЗКП, а пре свега о праву на браниоца, затим је констатовано да се окривљена одрекла тог права и да јој је додељен адвокат по службеној дужности Душан Николић након чега је окривљеној омогућен поверљив разговор са браниоцем који је надзиран само гледањем, али не и слушањем и који је трајао пет минута, након чега је окривљена изјавила да жели да изнесе своју одбрану. Након тога, окривљена и њен бранилац упозорени су да имају право да прочитају записник или да захтевају да им се прочита записник, констатовано је да су и окривљена и бранилац прочитали записник и да немају примедбе. Овај записник потписали су како окривљена, тако и њен бранилац и овлашћено службено лице.

Из свега наведеног, по оцени овога суда, произлази да је окривљена АА дана 01.12.2020. године, пристала да да свој исказ у ПУ Шабац, у присуству браниоца по службеној дужности, при чему наведена упозорења дата окривљеној од стране органа власти, у конкретном случају, испуњавају све стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, а притом у самом записнику је и констатовано да се окривљена одрекла права на браниоца, из којих разлога, оспоравани записник и одбрана окривљене дата на овом записнику представљају законите доказе.

Поред изнетог, образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног као незаконит доказ означава и потврду о привремено одузетим предметима ПУ Шабац од 01.12.2020. године, обзиром да у списима предмета постоје „две“ потврде о привремено одузетим предметима од окривљене АА обе од истог датума – 01.12.2020. године, те да се једна односи на одузимање телефона, а друга на одузимање опојне дроге, а да је суд извео као доказ на главном претресу у току доказног поступка само једну потврду о привремено одузетим предметима.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд такође оцењује као неосноване.

На наведену повреду закона одбрана окривљеног указивала је у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе у образложењу на страни 3 став четири дао довољне и јасне разлоге које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, међутим, образлажући наведене повреду бранилац у суштини указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, оспоравајући чињеничне закључке суда везане за предмет извршења дела - опојну дрогу канабис, која није пронађена и одузета, а самим тим није била ни предмет вештачења из којих разлога се не може тврдити да је у питању биљка канабис нити да садржи неопходно потребан проценат ТХЦ-а.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у образложењу захтева нумерише и образлаже и повреду закона из члана 235. став 3. ЗКП.

Међутим, како повреде закона из члана 440. и члана 235. став 3. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, исти нису ни били предмет оцене Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 491. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**